

Fabrika, kde dávají míče do gala

Dříve prodávali čtyři sta tisíc míčů ročně, dnes už to není ani čtvrtina. Stále se s nimi však hrají nejvyšší sportovní soutěže světa. Vyrábí je Gala Prostějov, a to už přes sedmdesát let.

Bohdana Jarošová
redaktorka MF DNES

Jejich volejbalové míče zná každý český tělocvikář. Dobře skáčou, a když hráč podává nebo smečuje, ani to tolik nebolí. Mají totiž nízkou rázovou sílu, a tak je odraz měkčí. V Gale na to mají certifikát přímo od mezinárodní volejbalové federace ve švýcarském Lausanne. Když míč splní přísná kritéria, jako například dokonalou kulatost, správnou hmotnost či odskok, mají v Prostějově na další čtyři roky vystaráno. „V současné době se s našimi míči hraje první volejbalová liga v Česku a máme i homologaci pro nejvyšší světové soutěže,“ říká ředitel závodu a předseda představenstva Michal Preininger.

Za to, že se daří udržet volejbalový míč z Moravy ve hře v nejvyšších soutěžích, vděčí podnik i striktním pravidlům. „Volejbalová federace zatím stále trvá na tom, že dává homologace jenom výrobcům,“ říká Preininger. Takže ve volejbale světové značky jako Adidas, Nike či jiné nadnárodní korporace, které míče samy nevyrábějí, nemají šanci. Zatím.

Míče se v Gale začaly vyrábět v roce 1951, kdy do komplexu známých továren obuvníků, koželuhů, tkalců a brašnářů byla připojena i firma František Cetkovský a syn, kde šili sportovní a sedlářské zboží.

Do čeho buší boxeři?

První míče byly jiné, těžší. Jejich povrch byl z pravé hovězinové usně a výroba nebyla vůbec jednoduchá. Na jeden míč bylo potřeba 1 200 stehů, takže dělník vyrobil za směnu pouhé dva kusy. Tehdy měla Gala sedm závodů po celé zemi - například v Mikulově, Třebechovicích pod Orebem nebo Velkém Meziříčí. Šily se míče nejen volejbalové, ale také fotbalové či medicínální, dále brankářské rukavice i vybavení pro

Foto: archiv firmy

výletníky - batohy a dětské chlebníky.

„Dokonce jsme vyrobili i speciální krosny pro horolezeckou výpravu do Himálaje,“ vyzdvihuje manažer speciálních projektů Ivan Dostál, který je v podniku od počátku pracovní kariéry.

Postupně se začaly hledat nové materiály, místo šití se začaly míče lepit. Klasickou useň nahrazovala čím dál častěji ta syntetická. Srnčí chlupy v brankářských rukavicích zastoupil molitan. Výroba sportovního vybavení se přizpůsobila trhu. Jeden výrobek se rozjel ve vel-

kém, jiné byly proto utlumeny, a tak je tomu dodnes. I když trojbarvný míč zdobí vitríny po celé fabrice, z 350 současných zaměstnanců se míčům věnuje jen dvacet. „Je to něco jako koníček. Neživí nás to, ale baví. Jsme česká značka a děláme vše pro to, abychom ji udrželi na trhu, kde stále častěji platí: malí budou menší a velcí budou větší. Ten boj je nerovný. Co získáme z míčů, zase vracíme do míčů a jejich marketingové podpory,“ říká ředitel.

Co teď tedy v Gale jede? Třeba boxovací pytle pro francouzský řetězec Decathlon. Na červených a čer-

ných pláštích tréninkových i profesionálních vaků sice nemůže být logo prostějovské firmy, ale co na tom, když podrží fabriku nad vodou.

„Jejich největší zakázka byla na 120 tisíc pytlů ročně. To je tak ohromné množství, že jsem si nejdřív myslel, že se aspoň o jednu nulu spletli,“ usmívá se Dostál. Nespletli. A tak si podnik vyrobil podle Dostálova vlastního návrhu linku na plnění boxovacích vaků. Dnes už mají dvě.

Odhadnete, do čeho vlastně boxeři buší? Jsou to polystyrenové kuličky? Vata? Je to prostší a ekologičtější.

GALA PROSTĚJOV

Rok založení
1949

Co firmu proslavilo
sportovní míče, brašnářské výrobky - chlebníky, batohy, vybavení pro brankáře

Co všechno tu vyrábějí
míče pro volejbal, nohejbal a házenou, boxovací pytle, konstrukce na nošení hasičské a zahradní techniky a nosítka pro miminka

Roční obrát
zhruba 350 milionů Kč
Kolik lidí tu pracuje
350 zaměstnanců

ší. „Plníme je zbytky z textilního odpadu, který by jinak skončil na skládkách. Dva a půl tisíce tun ročně,“ chlubí se manažer.

Šičky z pohraničí

Podobně šťastnou ruku měli Prostějovští i při rozjezdu výroby mateřských nosítek pro děti do dvou let pro rakouskou firmu Emei Baby. Ale největší byznys má Gala s německým koncernem Stihl. „Jsme jejich dvorním dodavatelem nosných systémů pro zahradní techniku, šijeme například bederní závěsné pásy na aku baterii, křovinořez,“ vysvětluje Dostál. Pro britskou

značku Scott Safety zase připravují sportovní míče, brašnářské výrobky - chlebníky, batohy, vybavení pro brankáře

„Obor není zlaté tele. Naše konkurence je z 95 procent jihovýchodní Asie. Nemůžeme si dovést zaplatit lidi, jak bychom sami chtěli. Není to jednoduchá práce, je to těžké šití, bolí z toho ruce. Některé operace jsou natolik složité, že se do normy dostane šička až po čtyřech pěti měsících práce,“ říká ředitel podniku.

Když nepřišly posily ani z krachujícího OP Prostějov, obrátila se Gala jinam.

„V Rýmařově skončila kravatárna podniku Hedva a pro nás to byla příležitost. Kdekoliv zjistíme, že by byl potenciál zaměstnat šičky, tak se tam snažíme posunout. Nedostatek lidí Galu limituje,“ míní ředitel. Přes dvacet pracovníků pracuje pro Galu i v minidílně ve tři sta kilometrů vzdáleném Varnsdorfu.

„Končila tam šicí dílna, a tak jsme ji převzali. I když je to pro nás daleko a logisticky náročné, tak se tam držíme, protože dvacet lidí je pro nás hodně,“ říká Preininger.

Významná většina šiček jsou maminky s malými dětmi, plat sice nemají vysoký, zato pracují v jednom směném provozu a podnik se s

Míč, který obehral kus světa

Sledovat, jak se z gumy, lepidla a umělé hmoty stane míč prvotřídní kvality, je zážitek. Vzdušnici obaluje v nekonečných otáčkách polyamidové vlákno, které ji navždy sevře do dokonale kulatého tvaru.

Pak se ponoří do vodou ředitelného lepidla, odstředí a nechá proschnout.

Poté se dostává do pečlivých ženských rukou, které na něj nalepí deset vrchových dílků s finálním potiskem v jedinečném pořadí národních barev - červená, modrá, bílá. A pak přijde celá plejáda kontrol, jestli dobře skáče, zda neuchází nebo se jinak nehroučí. A jde se do světa... V době tuhého socialismu jej znali od Havany po Vladivostok. Ale hráli si s ním i v Peru či Spojených státech. Dnes má kromě Česka své největší fanoušky v Holandsku a Belgii. Basketbalové, plážové a fotbalové míče si nechává Gala lepit a šít v jihovýchodní Asii. V Prostějově vyrábí medicínabaly - což je speciální těžký balon na posilování, míče pro volejbal, ale také házenou a nohejbal.

Vydrží hodně. „Pokud je učitel tělocviku znalý a ví, že se při nafukování musí navlhčit jehla, neprotrhne ventilek a nehraje s volejbalovými míči fotbal, tak ve škole vydrží i dvacet let,“ slibuje ředitel Galy Michal Preininger.

Je to takový paradox kvalitního výrobku. Čím vydrží lidem déle, tím méně jej kupují. „Potřebovali bychom, aby si za dva roky musejí zakazník koupit míč nový, ale tak to není. K naší škodě jsou velmi odolné, kvalitní, vydrží opravdu dlouho,“ říká s úsměvem.

nimi dělí i o zisky. „Majitelé zaměstnancům vyplácejí třináctý a čtrnáctý plat - před letní dovolenou a před Vánoci,“ poznamenává představenstva.

Gala dál vymýšlí a inovuje. Spolu s Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně teď připravuje novou řadu volejbalových míčů. Ale nejbližší plány jsou prozaičtější.

„Situace je katastrofální, vedeme urputné boje s německým odběratelem o ceny. Snižuje se reálná mzda, přestože se snažíme dělat, co můžeme. Dodavatelé nám nabízejí elektřinu pětikrát draž, než jsme dosud platili. Takže úkol zní: zvednout aspoň nominální mzdu a ustát to,“ říká ředitel Michal Preininger.

INZERCE

Aktuální nabídky práce na **jobDNES.cz**

IT - vývoj aplikací a systémů

FRONTEND DEVELOPER PRO PRODUKTOVÝ TÝM (40-80.000 Kč)

JUNIOR TESTER

KOTLIN A JAVA - BACKEND (AŽ 80 000 Kč)

DESKTOP APPLICATION DEVELOPER (40-60.000Kč) Uherské Hradiště

Více na www.jobdnes.cz

Strojrenství

PROCESS ENGINEER (mzda dle zkušeností)

TECHNOLOG/ TECNOLOŽKA VE STROJIRENSTVÍ (30-40.000 Kč)

KONSTRUKTÉR/KA VE STROJIRENSTVÍ (mzda dle zkušeností)

PROCESNÍ INŽENÝR - I JUNIOR (36-39.000 Kč)

Více na www.jobdnes.cz

Zdravotnictví, sociální služby, farmacie

LÉKAŘ NA ANESTEZIOLOGICKO/RESUS ODD - náborový příspěvek

LÉKAŘ NA RADIODIAGNOSTICKÉ ODD - náborový příspěvek

FYZIOTERAPEUT/KA (mzda dle úvazku a zkušeností)

PEDIATR NA LŮŽKOVÉM ODDĚLENÍ (AŽ 110.000 Kč + PŘÍPLATKY)

Více na www.jobdnes.cz

Školství, výuka, vzdělávání, sport

Kvalifikovaný učitel

Učitelé v oblasti předškolní výchovy

Učitel/učitelka MŠ

Vychovatel/vychovatelka a metodik/metodička v dětské skupině

Více na www.jobdnes.cz